

Rejska razstava westernskih pasem konj v Sloveniji

Besedilo: Tamara Ferme, mag. inž. zoot. in Karolina Jamnik Cerk dr. vet. med. / **Foto:** Peter Prosenc

V mesecu oktobru se je na Gradu Prestranek odvijala že tradicionalna rejska razstava konj pod okriljem SIQHA. Skupno je bilo v dveh dneh predstavljenih 46 konj.

Zmagovalni AQH žrebec, 3-letni Lov Stringer Rudi.

SIQHA ob pomoči sodnikov Nemškega združenja ameriškega quarter konja (DQHA) rejske razstave organizira od leta 2011. Prva štiri leta je ocenjevanje potekalo po starem sistemu, od leta 2015 naprej pa je v uporabi linearni opisni sistem. V digitalizirani različici opisnega lista se opisuje 57 lastnosti ter doda naznamek o pravilnosti ugriza. Vsaka lastnost ima na skali določen optimum in možna odstopanja od ideala. Posamezne lastnosti so razdeljene v pet sklopov in skupni oceni prispevajo različne deleže glede na pomembnost posamezne lastnosti.

Ocenjevane lastnosti konj

Sprva se opiše tip, pri čemer se sodniki osredotočijo na celoten vtis konja, pripadnost pasmi in spolnodi-morfizem. Nato si podrobno ogledajo okvir konja, obliko glave, pozicijo in zgradbo vrata, nagib plečke, izraženost in položaj vihra, omiščenost, hrbtno linijo in razmerja (hrbet, ledveni del, križ). V nadaljevanju opišejo fundament: kosti (primerno močne kosti glede na zgradbo celotnega telesa), uravnoteženost telesa, dolžino piščali, stabilnost sklepov, obliko in velikost kopit. Sledi še opis stoje in korektnosti hodov: pravilnost stoje (ravna, kravja, stoja na X, stoja na O, široka, ozka ...) za sprednji in zadnji nogi konja ter pravilnost gibanja. Ocenuje se tudi harmonija gibanja, kjer se mladi konji predstavijo v prostem gibanju, odrasli konji pa na lon-

Žrebata so lahko predstavljena skupaj s kobilami, njihovo gibanje pa se oceni pri prostem gibanju po areni. Na sliki predstavnici APH: kobra Like A Custom Crome z zmagovalno žrebico.

ži. Sodniki so pozorni na način gibanja (harmonija, izrazitost), kako konj nosi svojo težo, ritem, elastičnost in delo zadnjega dela v koraku, kasu in galopu.

Letos sta z nami delili svoje znanje in ocenjevali konje nemški sodniki Marissa Schmid in Britta Schielke. Slovenski sodnici Karolina Jamnik Cerk, dr. vet. med., in Barbara Pezdir iz Klinike za reprodukcijo in velike živali, Oddelek za selekcijo konj Veterinarske fakultete (VF, KRVŽ OSK) sta tekom vikenda identificirali in registrirali žrebata ter sprejeli kobile za vpis v rodovniško knjigo. V nedeljo je pri ocenjevanju sodeloval še Darko Platovnjak, prav tako sodelavec zgoraj omenjenega oddelka, ki je zadolžen za žrebce. Tako je istočasno z razstavo potekalo tudi licenciranje žrebcev.

Največ konj pasme quarter

Tako kot v prejšnjih letih je bilo tudi letos največ predstavljenih konj pripadnikov pasme ameriški quarter konj (AQH, 26), nekoliko manj pa konj pasem ameriški paint konj (APH, 16) in appaloosa (APP, 3) ter en konj, dvojno registriran kot AQH in

APH. Nekaj ocenjenih konj je v preteklih letih že prejelo oceno za mlade konje, saj je vsak konj lahko ocenjen enkrat pred dopolnjenim tretjim letom in enkrat po tretjem letu starosti. V soboto dopoldne so rejci, lastniki in razstavljalci najprej predstavili žrebata pasme AQH. Ogledali smo si lahko 9 žrebičk, potomk 7 žrebcev, in tri žrebčke, potomce dveh žrebcev. Najvišjo oceno med žrebičkami, 81,10 %, je prejela potomka žrebca Ms Gunners Cashflow in kobile Roper Poco

Penny, lastnika Uroša Lipanje, med žrebčki pa je z oceno 80,20 % zmagal Tex Berry Snapper (Gs Berrychex On Step x Miss Lucka Snapper), lastnika Mitka Skočirja.

Sledila so tri žrebeta pasme APH. Edini moški predstavnik žrebet APH, potomec žrebca Walla Whiz A Dun It in kobile Denebola Side Bars TI (lastnica Martina Ivančič) je prejel visoko oceno 83,13 %. Med žrebičkama pa je višjo oceno prejela potomka žrebeta Pale Face Dunnit in kobile Like A Custom Crome, rejca Janeza Kastelica, in arenou zapustila z 82,68 %.

V nadaljevanju so se predstavile po tri kobile pasme AQH in APH. Med kobilami AQH je zmagala Loney Chic Kids (Jeronimo Chic x Loney La) lastnice Lucije Mele z oceno 80,41 %, pri pasmi APH pa je najvišjo oceno, 81,86 %, prejela Dual Peppy Lena MR (Dual Marquis Diamond x Little Peppy Lena KR) lastnika Jožefa Orla.

Ob zaključku prvega dne so lastniki predstavili še tri sorodne konje pasme APP. Žrebica potomka žrebca Diabolik Wimpy in kobile Little Blue Alta Bar je prejela 78,18 % (lastnica Alenka Volk). Lastnica Nina Dresler pa je predstavila kobilo Sunny Blue Bar (Transcendant x Little Blue Alta Bar), z oceno 78,00 %, in njen žrebe, potomca žrebca Sm Boy San Tari CS, z oceno 73,34%.

Opazovanje odraslega konja pri gibanju na lonži. V elementu zmagovalka med APH kobilami Dual Peppy Lena MR.

Nedelja je minila v znamenju ocenjevanja žrebcev in kastratov

V nedeljo so kot prvi sodnici poskušali navdušiti žrebci pasem AQH in APH. V arenou so razstavljalci pripeljali 7 žrebcev: štiri pasme AQH, dva pasme APH in enega dvojno registriranega žrebeca. Pri tem en žrebec pasme APH ni bil ocenjen, en konj pasme AQH pa je prejel delno oceno brez gibanja. Lov Stringer Rudi (Spooks Gotta Sting x Sau O Pea), AQH žrebec lastnika Zdenka Kovača, je prejel zavidljivih 85,31 %. Med APH pa je primat pripadel žrebcu Tamare Krošelj, Ghost Reiner Boyu (Mr Spider x Hio Natalie), ki je prejel 77,28 %.

Nato je sledila predstavitev kastratov, katerih ocene so še kako pomembne za poznavanje reje konj v Sloveniji, saj predstavljajo velik delež v populaciji, kljub temu da nimajo direktnega vpliva na nadaljnjo rejo. Smoking Gold Bar (Mister San Smoke x Bananarama), lastnice Martine Ivančič, je med dvema predstavljenima AQH prejel višjo oceno in sicer 74,19 %. Sodnice pa je navdušil predstavnik APH, Johnny Fee Colena (Johnny Colena x Ppq Rack A Fee), lastnice Metke Šuc, ki je dosegel visokih 85,58 % med tremi predstavniki APH. Naslednji na vrsti so bili trije dvoletniki pasem AQH in APH. Najvišjo oceno, 77,62 %, je prejel žrebček pasme AQH: GB Colonels Shining Chex (Colonels Shining Gun x Dama Chex), lastnika Franca Lončarja.

Za zaključek so se predstavili še letniki, pri čemer sta ženski predstavnici AQH nadvladali moške predstavnike (en žrebček AQH in 4 žrebčki APH). Potomki žrebeca GS Berrychex On Step, RB Blueberry (Hot Blue Eye Cody) lastnice Urške Špacapan in RB Strawberri (Britton Sequita) lastnika Jureta Ponikvarja sta prejeli 80,09 % in 80,54 %.

Rejski odbor SIQHA je zadovoljen s potekom razstave in številom predstavljenih konj ter se zahvaljuje vsem za sodelovanje. Število razstavljenih konj kaže na to, da se rejci in lastniki zavedajo pomena ocen in napredka v rej. Glede na večje število novih raz-

Visoko ocenjeni kastrat pasme APH Johnny Fee Colena in ponosna lastnica Metka Šuc po prejemu lente.

Predstavitev konja v mirovanju na sredini trikotnika. Zgledno postavitev prikazujeta zmagovalec med dvoletniki GB Colonels Shining Chex in razstavlalka Barbara Boben.

stavljalcev bi bilo smiselno pripraviti tudi kakšno delavnico na temo razstavljanja, saj lahko tudi priprava konja na razstavo in vodenje konja v arenou pri pomore k boljši končni oceni ter posledično še večjemu zadovoljstvu razsta-

vljalcev, lastnikov in rejcev. Prav tako pa olajša delo sodnikom pri oceni. Z zahvalo za letošnjo dobro rejsko razstavo se poslavljamo. Za drugo leto pa si želimo ponovno čim večjo udeležbo konj in rejcev na razstavi.